

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ФІНАНСІВ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету
Анатолій ДІБРОВА
"16" травня 2024 р.

"СХВАЛЕНО"
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від "16" травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОП «Фінанси і кредит»
Руслана ОПАЛЬЧУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма Фінанси і кредит
Факультет Економічний
Розробники: Завідувач кафедри фінансів, д.е.н., проф. Швець Н.Р.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	«Фінанси і кредит»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота)	Курсова робота з фінансового менеджменту	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	1	2
Семестр	1	3
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	6 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	75 год.	136 год.
Самостійна робота під керівництвом	- год.	- год.
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти	5 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління фінансами підприємств, практичних навичок їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- сутності, мети та функцій управління фінансами підприємств;
- методологічних засад організації управління фінансовою діяльністю підприємств і його методичного інструментарію; «розроблення фінансової стратегії підприємств у взаємозв'язку із місією та загальною корпоративною стратегією їх розвитку;
- управління формуванням та ефективним використанням активів і капіталу підприємств як у цілому, так і по окремих їх видах;
- основ управління інвестиціями підприємств для забезпечення реалізації стратегії їх розвитку;
- управління грошовими потоками підприємств з метою забезпечення їх платоспроможності та фінансової стійкості;
- управління фінансовими ризиками підприємств по окремих видах фінансових операцій та напрямках фінансової діяльності;
- основ антикризового фінансового управління підприємствами, спрямованого на відновлення їх фінансової рівноваги у процесі розвитку.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних

задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність розуміти аграрну політику уряду, виявляти і страхувати аграрні ризики, організувати процес фінансування агробізнесу та захисту природнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР5. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. <i>Теоретичні основи фінансового менеджменту</i>													
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового		10	2	3	-	-	5	12	2	-	-	-	10

менеджменту													
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту		10	2	3	-	-	5	12	-	-	-	-	12
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	32		6	10	-	-	16	36	2	-			34
Змістовий модуль 2. Управління активами та капіталом підприємства													
Тема 1. Управління грошовими потоками на підприємстві		18	4	5	-	-	9	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Управління прибутком підприємства		14	3	4	-	-	7	12	-	-	-	-	12
Тема 3. Управління оборотним капіталом		18	4	5	-	-	9	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Вартість та оптимізація структури капіталу		7	3	4	-	-	7	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Управління інвестиційною діяльністю підприємства		10	2	3	-	-	5	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	75		16	22	-	-	37	64	4	4	-	-	56
Змістовний модуль 3. Фінансовий аналіз та фінансове планування													
Тема 1. Оцінка фінансового стану підприємства		12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Фінансове планування і прогнозування		10	2	3	-	-	5	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Дохід і ризик		11	2	3	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 4. Банкрутство і управління фінансовою санацією підприємства		10	2	3	-	-	5	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 3	43		8	13	-	-	22	50	2	2	-	-	46
<i>Усього годин</i>	150		30	45	-	-	75	150	8	6	-	-	136
Курсовий проект (робота) з фінансового менеджменту													
<i>Усього годин</i>	150		30	45	-	-	75	150	8	6	-	-	136

3. Темы лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико–методологічні засади фінансового менеджменту	3
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	3
3	Визначення вартості грошей у часі та її використання у Фінансових розрахунках	4
4	Управління грошовими потоками на підприємстві	5
5	Управління прибутком	4
6	Управління оборотним капіталом	5
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	5
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	3
9	Аналіз фінансового стану підприємства	4
10	Фінансове планування і прогнозування діяльності підприємства	3
11	Дохід і ризик	3
12	Банкрутство й управління фінансовою санацією підприємства	3
	Усього годин	45

4. Темы самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико–методологічні засади фінансового менеджменту	5
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	5
3	Визначення вартості грошей у часі та її використання у Фінансових розрахунках	6
4	Управління грошовими потоками на підприємстві	9
5	Управління прибутком	7
6	Управління оборотним капіталом	9
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	7
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	5
9	Аналіз фінансового стану підприємства	6
10	Фінансове планування і прогнозування діяльності підприємства	5
11	Дохід і ризик	6
12	Банкрутство й управління фінансовою санацією підприємства	5
	Усього годин	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати, наукові есе;
- захист практичних робіт;
- вирішення дискусійних питань в малих групах.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- розв'язання практичних кейсів.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2338>);
- *Інвестування: методичні матеріали для вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*/ Укл. Н.Р. Швець. Київ: НУБіП України. 2024.
- Давиденко Н.М., Буряк А.В. *Фінансовий менеджмент: методичні вказівки*. Київ: НУБіП. 2021. с.124; Давиденко Н.М., Буряк А.В. До виконання курсових робіт з курсу «Фінансовий менеджмент»: методичні рекомендації. Київ: ЦП «Компринт».2021. С.40.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Васьківська К. В., Сич О. А. *Фінансовий менеджмент: навч. посіб.* Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236с.
2. Дема Д. І., Дорохова Л. М. *Фінансовий менеджмент : підручник*. Житомир, 2018. 320 с.
3. Крамаренко Г. О. *Фінансовий менеджмент : підручник*. Київ, 2019. 520 с.
4. Пазинич В. І. *Фінансовий менеджмент : навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
5. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. *Фінансовий менеджмент : підручник*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
6. *Фінансовий менеджмент : підручник*. / Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. 496 с
7. Рудевська, В., Швець, Н. і О. Стороженко. (2021). «Теоретичні підходи до класифікації та систематизації банків за бізнес-моделями». *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, №2(37). pp. 24–36. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.229930>
8. Швець, Н.Р. і А.А. Акритов. (2021). «Теоретико-методологічні засади організації та здійснення фінансового моніторингу». *Науковий огляд*. 2021. №7. С.50-63.
9. Швець, Н. «Актуальні проблеми інвестування на шляху доєднання України до Європейського зеленого курсу». (2023). *Економіка та управління бізнесом*. Том 14, №3. [http://dx.doi.org/10.31548/economics14\(3\).2023.005](http://dx.doi.org/10.31548/economics14(3).2023.005)
10. Швець Н.Р. та Д.І. Лиштван. (2023). «Парадигма існування інституту фінансового рахівництва». *Сучасні проблеми бухгалтерського обліку та фінансів: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 16-17 листопада 2023 р. Київ : НУХТ. С. 116-117.
11. Shvets, N., and V. Rudevskya. (2023). «Theoretical foundations and practice of the actions of governments and central banks in the conditions of war: historical excursion and Ukrainian experience». *Technology Audit and Production Reserves*. №2(4(70)), pp. 24–31. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2023.278349>
12. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
13. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
14. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

15. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
16. Офіційний портал Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>.
17. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
18. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
19. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
20. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: <http://www.minregion.gov.ua>.
21. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.
22. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.